

**ZAKON
O DOPOLNITVI ZAKONA O GASILSTVU
(ZGas-C)**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Poklicni gasilci imajo kot javni uslužbenci na področju zaščite in reševanja, ki opravljajo operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči, pravico do dodatka za stalnost, če tako delo opravljajo več kot deset let za vsako nadaljnje začeto leto skladno z določilom 106.d člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami –uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10). Sindikat poklicnega gasilstva Slovenije je že v začetku leta 2016 v okviru postopka za sprejem novega Zakona o gasilstvu dal pobudo za spremembo tega določila, tako da bi dodatek za stalnost pripadal poklicnim gasilcem že po petih letih opravljanja nalog poklicnega gasilstva in bi se s tem izenačili z ostalimi uniformiranimi poklici (policisti, stalno sestavo Slovenske vojske, cariniki in pooblaščenimi uradnimi osebami na področju izvrševanja kazenskih sankcij).

V pogajalskem procesu v okviru odprave plačnih nesorazmerij med t.i. pooblaščenimi uradnimi osebami je Sindikat poklicnega gasilstva Slovenije zahtevo po spremembi pogojev za izplačilo dodatka za stalnost vključil v svoje stavkovne zahteve. Vlada Republike Slovenije se je ob podpisu Stavkovnega sporazuma (Uradni list RS, št. 5/18) 5. januarja 2018 v III. točki zavezala, da bo Ministrstvo za obrambo v začetku januarja 2018 vložilo v postopek predlog dopolnitve Zakona o gasilstvu, ki bo uredil vprašanje dodatka za stalnost in sicer tako, da bo položaj poklicnih gasilcev primerljiv z ostalimi uniformiranimi poklici. Pri tem bodo poklicni gasilci upravičeni do poročila nastale razlike pri izplačilu dodatka od 1. januarja 2018 dalje.

S predlagano dopolnitvijo Zakona o gasilstvu se dodatek za stalnost ureja primerljivo z ostalimi uniformiranimi poklici in hkrati izpolnjuje zavezo Vlade Republike Slovenije iz Stavkovnega sporazuma.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga dopolnitve zakona je, da se glede pravice do izplačila dodatka za stalnost izenačijo primerljive poklicne skupine. V primeru poklicnih gasilcev gre za primerljive uniformirane poklice in sicer policiste, pripadnike stalne sestave Slovenske vojske in

pooblaščne uradne osebe po Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij, ki na podlagi zakonskih določb pridobijo pravico do izplačila dodatka za stalnost po petih letih opravljanja operativnih nalog na delovnem mestu, za katerega je predvideno izplačilo dodatka. Poklicni gasilci so po sedANJI ureditvi do izplačila tega dodatka upravičeni šele po desetih letih.

Drugi cilj predloga dopolnitve Zakona o gasilstvu je izpolnitev stavkovne zaveze III. točke Stavkovnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Sindikatom poklicnega gasilstva Slovenije, ki določa, da bo Ministrstvo za obrambo kot resomo ministrstvo v začetku januarja 2018 vložilo v postopek predlog dopolnitve Zakona o gasilstvu, ki bo uredil vprašanje dodatka za stalnost, in sicer tako, da bo položaj poklicnih gasilcev primerljiv z ostalimi pooblaščenimi uradnimi osebami. Pri tem bodo poklicni gasilci od 1. januarja 2018 upravičeni do poročuna nastale razlike.

2.2 Načela

Predlog dopolnitve Zakona o gasilstvu temelji na naslednjih načelih:

- načelo zakonitosti: poklicni gasilci bodo upravičeni do dodatka za stalnost le v obsegu in na način, ki ga natančno predpisuje in opredeljuje zakon;
- načelo enakega obravnavanja: poklicni gasilci bodo upravičeni do dodatka za stalnost pod enakimi pogoji kot drugi uniformirani poklici.

2.3 Poglavitne rešitve

Z dopolnitvijo Zakona o gasilstvu se drugače ureja pravica do pridobitve dodatka za stalnost, ki je poklicnim gasilcem tudi že do zdaj priznana in jo ureja Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, vendar je pravica do tega dodatka za poklicne gasilce manj ugodna kot za ostale primerljive poklicne skupine (uniformirane poklice). Zato se z namenom odprave neenakosti pridobivanja pravice pod drugačnimi pogoji (časovni element) drugače ureja časovni okvir pridobitve pravice do dodatka za stalnost, hkrati pa se dodatek za stalnost ureja v Zakonu o gasilstvu, ki je specialni zakon za področje gasilstva.

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju v prvem odstavku 52. člena določa, da z dnem uveljavitve zakona prenehajo veljati vse določbe zakonov in drugih predpisov, ki urejajo plače zaposlenih v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti ter drugih oseb javnega prava, ki se urejajo s tem zakonom, razen določb področnih predpisov, ki urejajo napredovanje oziroma pridobitev nazivov, in določb področnih zakonov, ki določajo dodatek za stalnost javnim uslužbencem oziroma uradnikom s posebnimi pooblastili. V drugem odstavku istega člena je določeno, da ne glede na določbo prejšnjega odstavka znaša dodatek za stalnost javnim uslužbencem oziroma uradnikom s posebnimi pooblastili, pod pogoji, določenimi v področnih zakonih, po začetku izplačila plač po tem zakonu, torej od 1. avgusta 2008 dalje, enak odstotek, kot bo določen za dodatek za delovno dobo. Skladno z drugim odstavkom 25. člena ZSPJS se višina dodatka za delovno dobo za vsako zaključeno leto delovne dobe določi s kolektivno pogodbo za javni sektor. Dodatek za delovno dobo je bil v prvem odstavku 35. člena KPJS določen v višini 0,33 odstotka od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe. Z določitvijo višine dodatka za

delovno dobo v višini 0,33 odstotka od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe se od 1. avgusta 2008 dalje višina dodatka za stalnost določi in izplačuje v višini 0,33 odstotka od osnovne plače.

Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dodatek za stalnost ureja v drugem odstavku 106.d člena, ki določa, da javnim uslužbencem na področju zaščite in reševanja, ki opravljajo v skladu s sistemizacijo delovnih mest operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči ali so razporejeni na opravljanje takih nalog v Civilni zaščiti več kot deset let, pripada za vsako nadaljnje začeto leto dela dodatek za stalnost. Zakon o policiji v prvem odstavku 86. člena določa, da policistu pripada za vsako začeto leto delovne dobe v policiji nad pet let dodatek za stalnost. 79. člen Zakona o organiziranosti in delu v policiji pa določa, da se javnemu uslužbencu, ki je premeščen na delo v policijo, za določitev dodatka na stalnost iz prvega odstavka 86. člena, šteje tudi delovna doba v organu iz katerega je premeščen, če je bil po predpisih in pod pogoji, ki veljajo za organ, iz katerega je premeščen, upravičen do dodatka za stalnost.

Zakon o obrambi dodatek za stalnost ureja v 98.f členu, ki določa, da pripadnikom stalne sestave vojske pripada za vsako začeto leto dela na vojaški dolžnosti nad pet let dodatek za stalnost.

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 54/15) pa v 221. členu določa, da pooblaščenim uradni osebi pripada za vsako začeto leto delovne dobe nad pet let dodatek za stalnost.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon nima finančnih posledic za državni proračun.

Sprejem zakona bo imel finančne posledice za lokalne skupnosti, v katerih so organizirani javni zavodi na področju poklicnega gasilstva. Na podlagi pridobljenih podatkov od vseh 14 zavodov na področju gasilsko-reševalne dejavnosti o številu operativnih gasilcev so finančne posledice ocenjene na 144.490 evrov na letni ravni.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvedbo zakona ne bo treba zagotavljati sredstev v že sprejetem državnem proračunu. Sredstva za izvajanje zakona bodo zagotovljena v proračunih lokalnih skupnosti, v katerih so organizirani javni zavodi na področju poklicnega gasilstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost/usklajenost predlagane ureditve s pravnim redom Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5.2 Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic Evropske unije

AVSTRIJA

V Republiki Avstriji je za urejanje področja gasilstva pristojnih devet zveznih dežel, zato v Avstriji ni enotnega pravnega akta, ki bi urejal gasilstvo, ampak je sprejetih devet različnih primerljivih pravnih aktov na deželnih ravneh. Zakonsko so urejeni predvsem postopki ustanovitve gasilskih enot s strani občin, pravila o organizaciji in nadzoru gasilskih enot, dolžnosti, pooblastila in intervencije. V šestih večjih mestih (Dunaj, Gradec, Salzburg, Celovec, Linz in Innsbruck) so organizirane poklicne gasilske enote, v katerih so gasilci zaposleni kot javni uslužbenci. Pri njih imajo uveljavljen t. i. karierni način napredovanja, kjer poklicni gasilci avtomatsko napredujejo vsaki dve leti za en plačni razred. Kot kriteriji za napredovanje se upoštevajo tudi delovna doba in izkušnje (pridobljene veščine pri opravljanju poklica) na delovnem mestu. Avstrijskim poklicnim gasilcem dodatek za stalnost, kot ga ureja slovenska pravna ureditev, ne pripada, so pa upravičeni do določenih drugih dodatkov, kot npr. splošni dodatek za storitve, jubilejni dodatek in ostali dodatki, ki jih prejemaajo poleg redne plače.

HRVAŠKA

V Republiki Hrvaški področje gasilstva ureja Zakon o gasilski službi z dopolnitvami. Gasilska služba je organizirana poklicno in prostovoljno. Poklicni in prostovoljni gasilci so med seboj izenačeni glede izvajanja operativnih nalog, razlika pa je v pravni podlagi njihovega delovanja. Za poklicne gasilce se uporablja Zakon o javnih ustanovah, za prostovoljne pa Zakon o društvih. Delovna razmerja oseb, ki opravljajo operativne naloge, urejata zakon, ki ureja javne uslužbenke, in uredba, ki ureja delovna mesta s posebnimi pogoji dela znotraj državnih služb. V 11. členu uredba določa dodatke za operativno delo, ki med drugim pripadajo gasilskim inštruktorjem in določenim drugim zaposlenim v hrvaški državni upravi za zaščito in reševanje.

Zakon o gasilstvu ureja beneficiran staž poklicnih in prostovoljnih gasilcev. Boniteta, ki jo imajo na Hrvaškem tako poklicni kot prostovoljni gasilci, je, da se jim 12 mesecev na dolžnosti priznava kot 15 mesecev. Bonitet za delodajalce (npr. davčnih), ki zaposlujejo prostovoljne gasilce, ne poznajo.

ITALIJA

Italijanska ureditev poklicnega gasilstva posebnih dodatkov, ki bi pripadali poklicnim gasilcem z naslova stalnosti na delovnem mestu, ne pozna.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic pri poslovanju javne uprave ali

pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

Sprejem zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona

Ministrstvo bo predlog zakona predstavilo na svojih spletnih straneh. Z zakonom bodo v okviru rednega sodelovanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami seznanjene občine.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje sprejetega zakona bo spremljalo Ministrstvo za obrambo. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Javna objava zakona na podportalu E-demokracija, med katero je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe, je trajala _____2018. V tem času je bil predlog objavljen tudi na spletnih straneh Ministrstva za obrambo in Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Predlog zakona je bil _____posredovan v mnenje Sindikatu poklicnega gasilstva Slovenije.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE) IN ZNESEK PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI

DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Karl Erjavec, minister za obrambo,
- mag. Miloš Bizjak, državni sekretar,
- Darko But, generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje,
- Igor Nered, sekretar, Ministrstvo za obrambo.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O DOPOLNITVI ZAKONA O GASILSTVU

1. člen

V Zakonu o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo) se za 14.c členom doda nov 14.d člen, ki se glasi:

»14.d člen (dodatek za stalnost)

(1) Poklicnim gasilcem, ki v skladu s sistemizacijo delovnih mest opravljajo operativne naloge gasilstva, pripada za vsako začeto leto dela na taki dolžnosti nad pet let dodatek za stalnost v višini, določeni z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju..

(2) Javnemu uslužbencu, ki je premeščen na delo v poklicno gasilsko enoto, se za določitev dodatka za stalnost šteje tudi delovna doba v organu, iz katerega je premeščen, če je bil po predpisih in pod pogoji, ki veljajo za organ, iz katerega je premeščen, upravičen do dodatka za stalnost.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

2. člen (poračun dodatka za stalnost)

Poklicni gasilci so upravičeni do poročuna dodatka za stalnost iz prvega odstavka novega 14.d člena zakona od 1. januarja 2018.

3. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu

Dodatek za stalnost za poklicne gasilce je do zdaj urejal Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki sicer ureja dodatek za stalnost za vse javne uslužbence na področju zaščite in reševanja, ki v skladu s sistemizacijo delovnih mest opravljajo operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči ali so razporejeni na opravljanje takih nalog v Civilni zaščiti. Zaradi dejstva, da je dodatek pri ostalih primerljivih uniformiranih poklicih urejen drugače kot za javne uslužbence s področja zaščite in reševanja, saj jim pravica do izplačila dodatka za stalnost na podlagi zakonske ureditve pripada po petih letih za vsako nadaljnje začeto leto, medtem ko Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami to pravico priznava šele po desetih letih, se je zaradi narave dela poklicnih gasilcev pokazala potreba po drugačni ureditvi dodatka za stalnost za poklicne gasilce. Zahteva po enakovredni ureditvi časovnega obdobja, v katerem pravica do dodatka za stalnost pripada poklicnim gasilcem, je bila ena izmed pogajalskih zahtev Sindikata poklicnega gasilstva Slovenije znotraj pogajanj za odpravo plačnih nesorazmerij med primerljivimi poklici. Pogajalski proces se je končal s podpisom Stavkovnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Sindikatом poklicnega gasilstva Slovenije, ki v III. točki nalaga, da bo Ministrstvo za obrambo v začetku januarja 2018 vložilo v postopek predlog dopolnitve Zakona o gasilstvu, ki bo uredil vprašanje dodatka za stalnost, tako da bo položaj poklicnih gasilcev primerljiv z ostalimi uniformiranimi poklici. Pri tem bodo poklicni gasilci upravičeni do poročuna nastale razlike pri izplačilu dodatka od 1. januarja 2018 dalje.

Drugi odstavek določa, da se v delovno dobo šteje tudi delovna doba v organu, iz katerega je oseba premeščena, če je bila po predpisih in pod pogoji, ki veljajo za organ, iz katerega je premeščena, upravičena do dodatka za stalnost. Podobna ureditev velja tudi za policiste

K 2. členu

Člen določa, da so poklicni gasilci upravičeni do poročuna dodatka za stalnost iz prvega odstavka novega 14.d člena zakona nastale razlike od 1. januarja 2018 dalje, kot izhaja iz zaveze podane v III. točki Stavkovnega sporazuma.

K 3. členu

Predlaga se, da zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

/

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije skladno s 142. členom Poslovnika Državnega zbora predlaga sprejem zakona po skrajšanem postopku, ker gre za manj zahtevno dopolnitev zakona in zaradi zaveze iz 3. točke Stavkovnega sporazuma (Uradni list RS, št.5/18) podpisanega

med Vlado Republike Slovenije in Sindikatom poklicnega gasilstva Slovenije, 5. januarja 2018. Stavkovni sporazum v III. točki določa, da bo Ministrstvo za obrambo kot resorno ministrstvo sprejelo zavezo, da bo v začetku januarja 2018 vložilo v postopek ustrezen predlog dopolnitve Zakona o gasilstvu, ki bo uredil vprašanje dodatka za stalnost in sicer tako, da bo položaj poklicnih gasilcev primerljiv s položajem ostalih pooblaščenih uradnih oseb.

VI. PRILOGE

/